

Aki a sikert keresve, a mögötte megbújó szabad alkotásra talált rá

MUNKAVÉGZÉS: ALKOTNI ELRENDELT IDŐKORLÁT NÉLKÜL

Tóth Norbert

Azt mondta nekem, hogy neki nincs százfős vállalkozása, miért is szerepelne az újság Mesterportré rovatában. Majd a beszélgetésünk alatt kiderült, hogy a felületkezelés minősége azért nagyon fontos része a gyártásnak, mert az lesz a kapocs a bútor és az ember között. Megtudtam tőle azt is, hogy a bútoron alkalmazott díszítő festészet a bútorgyártás haikuja. Meg azt is, hogy azért érzi magát sikeresnek, mert a lelki béke adja neki a napi elismeréseket, és az a tudat, hogy szabadon alkothat – olyan dolgokat, amiket szeret. Hát ezért. Beszélgetőtársam ezúttal Erszinger Erik.

Egy kapott telefonszámot hívogatva igyekszem őt utolérni – ősz óta már jó pár alkalommal, hasztalanul. Olyan elfoglalt, még visszahívni sincs ideje. Ha pedig így van, nincs is miért erőltetnem ezt a találkozást – tanakodok magamban. Itt valami még sincs rendben – folytatom a gondolatmenetet magammal –, hiszen aki a Kozmában, a végzős diákok munkáiból megrendezett kiállítás díszvendégeként japán szamurájkardokat is kiállított, nos, az az ember a szakmán túl nemcsak szereti a keleti kultúrákat, de ismeri is – legalábbis, ami a fegyvermezetséget és az odaadást illeti. Úgyhogy ismét nekirugaszkodom a kutakodásnak, és hamarosan új telefonszám kerül elő: még kettőt sem csörög, barátságos hang szól bele. Pillanatok alatt értjük egymást, és alig pár nap múltán már háza udvarának árnyas kiülőjében beszélgetünk.

– *1994-ben szerezte el a BKSZC Kozma Lajos Faipari Szakgimnáziumban, az akkor még faipari technikumban. 25 év már okot adhat arra, hogy az ember egy pillanatra megállva értékelje az eddigi szakmai/emberi életútját. Te hogyan látod ezt?*

– Nálam az elmúlt 25 év éppúgy a tanulásról szól, mint ahogy a következő negyed évszázad is a tanulás jegyében kell, hogy teljen. Magyarán nem érzem azt, hogy ez idő alatt teljesen kiforrottam volna magamat, bár hozzáteszem, hogy a helyemen vagyok. A technikum egy nagyon meghatározó dolog volt az életemben. Nemcsak egy szakmát tanítottak meg nekem, hanem egy olyan szemléletmódot is, hogy azt csináljam, amit szeretek, és szeressem azt, amit csinálok! Ehhez pedig a tanulás, ha úgy tetszik, önmagam fejlesztése szorosan hozzátartozik. Például, bár mindvégig a

szakmában dolgoztam, elkezdtem foglalkozni a festéssel is. Egy-egy festett motívumot gyakran beleépíték az olyan bútortervbe, aminek az elkészítésével engem bíznak meg. Frissen végzett faipari technikusként, mivel sem gépparkom, sem pénzem nem volt, elkezdtem bútorrestaurálással foglalkozni. Kezdetnek nagyon jó volt, de idővel már korlátként élt meg azt, hogy semmilyen ötletet, fantáziát nem vihetek bele a munkámba, hiszen az eredeti állapot visszaállítását várták tőlem. Úgyhogy egy nagy álmom megvalósításába, egy bútortervező és -gyártó stúdió létrehozásába kezdünk, pár velem végzett sráccal. Éttermek, üzlethelyiségek berendezéseit valósítottuk meg, ami elég jól is ment, ám egy idő után itt is úgy éreztem, hogy csak egy eszköz vagyok a pénzes ügyfelek kénye-kedve szerinti elképzeléseinek formába öntésében. Kiszálltam ebből is. Ezek után egy tervezőirodát alapítottam, ahol alvállalkozók bevonásával készültek a bútorok. Itt a szervezések, ügyintézés, papírmunkák miatt nem tudtam a tervezésre figyelni. Ezeknél a munkáknál valahogy mindig azt éreztem, hogy olyan helyre támasztom a létrát, ahová nem akarok felmászni.

A GONDOLAT SZABADSÁGA

– *Mit jelent számadra a siker?*

– Talán úgy tudnám megfogalmazni, hogy amikor a gondolataim szabadok lehetnek. Akkor érzem ezt a szabadságot, amikor nem kényszerűségből kell legyártanom egy bútort, hanem, amikor alkothatok. Egyik megrendelőm szavait kell most idézzem! Azt mondta nekem, amikor elkészültem a neki szánt munkámmal, hogy ennek a bútornak lelke van. Igen, talán ez a legfontosabb! Az, hogy a luxust nem a kiválasztott alapanyagok jelentik, hanem azok

a finom utalások, amiket egy festett díszítés vagy a bútoron lévő, apró részletekig kidolgozott praktikus megoldás jelentenek. Szóval a siker nekem azt jelenti, hogy az ember nyugodtan és örömmel tudja csinálni a munkáját. Ehhez nekem nem kellene a külsőségek. Nem számít, hogy milyen autó áll a garázsban, vagy, hogy milyen társasági körökben mozgok. Értékesebb számomra az, hogy amikor alkotni akarok, akkor azt szabadon, korlátok nélkül tehessem. Ahhoz, hogy ezt az alkotói munkát össze tudjam egyeztetni a családi életemmel, Ausztriában vállaltam munkát immár 8 éve, ahol is felületkezeléssel foglalkozom. Pontosabban felületi effektek kitalálása a feladat, amelynek a megvalósítására egy csapatot bízott rám a bútorgyártással foglalkozó osztrák cég vezetése. Itt aztán kiélhetem az alkotói szabadságomat. Ráadásul mindezt teher

A rozsdaeffekt tovább fokozza a tárolószekrény egyediségét

A modell minden porcikája egy létező hajó pontos kicsinyített mása

nélkül! Nekem ugyanis mindig teher volt a cégvezetés, az irányítás.

– Ebben a kijelentésedben az őszinteség mellett óriási belátás van jelen. És ez a belátás nemcsak megszabadítja az embert a saját maga teremtette kudarcoktól és kinszenvedésektől, de képes vezetni a kiteljesítés felé is. Platón ezt úgy fogalmazta meg, hogy az igazság az, amikor minden a helyén van.

– Amikor a szakmámból adódóan korábban faipari termékek kereskedésével is foglalkoztam, akkor nem ment a szekér. Úgy érzem, hogy kaptam egyfajta tehetséget, közügyességet az élettől. Ha ezt hasznosítva cselekszem, akkor minden rendben van, de nekem nem az a dolgom, hogy kufárokodjak, kalmárkodjak. Meg kell becsülnöm a kapott tehetséget, mert ha nem használom ki, ha ezzel nem adok át értékeset az embereknek, akkor valójában pazarlok.

AZ ANYAGBAN MEGBÚJÓ LELKISÉG

– Már is adódik a kérdés, hogy mi minden kerül ki a kezeid közül?

– Zömében bútorok tervezésével és kivitelezésével bíznak meg. Most

például egy olyan étkezőasztalt tervezek és fogok elkészíteni, aminek a tetőlapja egy legyezőmintát formáz, ahol is fagyökér szeletek helyezkednek el, és az egész műgyantával van kiöntve. Továbbá szívesen foglalkozom hajómodellek készítésével: olyan hajókat építünk, amelyek az eredeti hajók kicsinyített másai, de minden funkció ugyanúgy működik rajtuk. Ezen kívül a faházépítésbe szeretnék kicsit elmerülni. Kísérleti szinten építettem egy 24 m²-es kis lakóházat fából. Olyan megoldást akartam, ami elemeire szedve bárhol felépíthető, de akár egybeépítve is

daruzható, szállítható. Kis mérete ellenére ez egy teljes életteret adó építmény például olyan fiataloknak, akik családi ház építésébe még nem tudnak belevágni, vagy olyanoknak, akik egyszerűen csak ki akarnak szakadni a városi forgatagból, hogy közelebb kerülhessenek a természethez. Ez a faház jóval kisebb költségből megvalósítható, és kis rezssivel fenntartható.

– Mi a helyzet a kardokkal? Akkor figyeltem fel rád először, amikor a Kozmás kiállításon kiderült rólad, hogy japán szamurájkardokat is készítesz...

– Fiatalkoromban erősen érdeklődtem a távol-keleti filozófiák iránt, amit aztán a harcművészetek gyakorlásával igyekeztem elsajátítani. Mivel én egy japán karddal kapcsolatos harcművészeti ágat gyakoroltam, ezért a saját gyakorló kardom farészeit igyekeztem rendbe tenni, rendszeresen csiszoltattam, átlakoztam a kopott részeket. Később már komplett kardokat készítettem: a fából készült markolatot és a tokot, ezek díszítő festését és hagyományos japán lakktechnikával való felületkezelését, valamint a rájabőr- és zsinórokból álló díszítéseket. Amit itt még érdemes tudni: a japán művészeti ágakban nem egy kira-

A saját készítésű szamurájkardok nemcsak használhatóak, de autentikusak is

gadott pillanatot, hanem magát a folyamatot ábrázolják. Egy japán például nem egy őszi tájat fest meg, hanem magát az őszt ábrázolja...

– *Olyan ez, mint egy haiku...*

– Így van, pontosan. A japán ornamentika a festészet haikuja. (A haiku háromsoros, 5-7-5 szótagszámú japán verselési forma. Aki haikut ír, nem csupán verset ír; igyekszik megragadni a természet finom rezdüléseit, miközben csiszolja személyiségét, tisztítja az elmét és az érzelmeket. – A szerk.). A kardokra visszatérve, a pengéket Japánból rendelem meg, ugyanis annyi szakmai alázat van bennem, hogy nem nyúlok egy olyan szakterület felé, ami elkötelezett hozzáállással több évtizedes szaktudást kíván. Évente kilenc–tíz megkeresésem van, de általában csak egyet vállalom – gyűjtőknek, harcművészeknek. Ennyi nekem elég. A korábbi életvitelemben mindig csak a határidők, a terminusok, az ügyfelek által támasztott időkorlátok voltak jelen, amit ha kemény erőfeszítések árán betartottál, akkor az csak egy újabb határidőnek a kezdetét jelentette. Állandóan az idő rabja voltam. Ugyanakkor vagyok annyira maximalista, hogy amit kiadok a kezemből, az olyan legyen, mint amit elképzelttem. Ha valaki alkot valamit, akkor abba magából is beletesz egy darabot. Ezt pedig nem lehet rohanva, ész nélkül csinálni. Ez volt az oka annak is, hogy Budapestről leköltöztem Orfaluba.

– *Már meg is válaszoltad azt a kérdésemet, miszerint mit keresel ebben az Őrségben lévő kis faluban. Kik jelentik számodra a családot?*

– Zsuzsával, a párommal és a 15 éves Dániel fiunkkal lakunk itt ebben az idilli környezetben. Dániellel, bár vér szerint nem az én gyermekem, nagyon mély a kapcsolatunk. Apá-

A festés egyedivé, élővé, mozgalmassá teszi a bútort

nak szólít, és amit még fontosnak tartok, hogy igazi barátok vagyunk. Ebben a viszonyban már nem megmondani kell a gyerekeknek, hogy mit csináljon, hanem példát kell neki mutatni. Nem a szavak a fontosak, hanem a tettek.

– *Számodra mit jelent a tett?*

– Az életet nem azért kaptuk, hogy másoknak kelljen megfelelnünk. Hiszem, hogy mindenki valamilyen tehetséggel jött erre a világra. Az igazi feladatunk ennek a rejtett

képességnek a felszínre hozása és kamatoztatása, ugyanis amihez igazán értünk, csak azt tudjuk szeretettel csinálni. Ebben pedig önmagunkat fogjuk megtalálni, vagyis már nem azért teszünk valamit, mert kell, hanem, mert akarjuk csinálni. S már el is érkeztünk a szabadsághoz. Ez a dolgunk az életben, hiszen ha nincs meg a szabadság, akkor ugyan minek csinálni. ■